

Chřadnoucí růže

Christopher Okemwa

Chřadnoucí růže

Christopher Okemwa

ISBN 978-80-88463-71-9 (pdf)
ISBN 978-80-88463-72-6 (ePub)
ISBN 978-80-88463-73-3 (mobi)

Obsah

Pieta.....	5
(i) Až zemřu.....	6
(ii) Až zemřu.....	7
Ujisti se, že jsem úplně mrtvý.....	9
Chřadnoucí růže.....	10
Jen tam lež.....	11
Purgatorius Ignis.....	13
Smrtelná duše.....	14
Moskyt.....	15
Když spadne opona.....	16
Neplač.....	17
Úzká cesta.....	18
Úžasná noc.....	19
Soumrak na lučině.....	20
Damianě.....	21
Dej mi vědět.....	22
O autorovi.....	23
Ediční poznámka.....	25

Pieta

Klečím před tebou, vzlykám,
téměř mrtvý
Slyším hluboké hvízdání
Tvého vzdychajícího dechu
Pronikavá přítomnost
Bolestivého pohledu
Slabé mávnutí
Tvých chvějících se končetin
Mumlavé naříkání
Tvých posvátných rtů

Dotýkám se něžných paží
Na kterých spočíváš
Zastrčená
Otři si slzy
Z truchlících očí
Dotkni se jemně
Vrásčité tváře
Propadlých tváří.

(i) Až zemřu

Až zemřu, mí laskaví příbuzní
Nespalte mé tělo
Ani ho nepohřbívejte
Nechejte ho shnít na zemi

Jen na něj položte malou květinu
Ale ne voňavou růži
Neboť bych k ní mohl přivonět a být šťastný
A mohl bych si přát, abych opět žil

Když už nedýchám
Moji milí sourozenci
Zpívejte mi píseň z hymnáře
Ale nevybírejte číslo třináct

Neboť by mi to mohlo stále znít u ušíh
A zahřívát mé chladné srdce
Být připomínkou radostných dnů
Pak bych si mohl přát, abych opět žil

Až natáhnou bačkory
A mé tělo ztuhne
Přečtete mi verš z Bible
Ale nečtete žalmy

Neboť víte, že jsem hříšník
A pro lidstvo jsem udělal tak málo
A chtěl bych udělat dobrý skutek
Pak bych si mohl přát, abych opět žil

Až zemřu, můj laskavý světe,
Nezpopelněte mé tělo
Ani mne nezakopejte motykou
Nechejte ho shnít na zemi

(ii) Až zemřu

Až zemřu
Nezadržuj slzy
Nechej je volně proudit
Aby smáčely tvou tvář
Jako déšť

Až zemřu
Svíjej se na prašné zemi
A holýma rukama bij do země
Křič a naříkej
Nezapomeň – jsi pozůstala!
V mukách si rozervi šaty
Vytrhej si v agónii vlasy
Rozdrásej si kůži
Krvácej

Až už zde víc nebudu
Posaď se v měsíčním světle
A bubnuj
Brnkej na *obokano*
Trub na rodový roh
Nechej lidi běžet dolů ze svahu
Pospíchat z údolí
Aby s tebou mohli truchlit
A podržet tě v neštěstí

Když už nedýchám
Oplakávej mne jako opravdová Afričanka
Znič úrodu
Pokácej banánovníky
Vytrhej kukuřici
Sladké brambory
Znič cukrovou třtinu
A mangovníky
Zuřivě je znič

Jako opravdová Afričanka
Utíkej přes tržiště
Křič mé jméno
Jméno mého otce
Jméno mého děda
Celé rodové linie
Ať poznají tvé soužení
Soucitně sevři jejich tváře
Vyjeveně zárej

Po dni *amatati*
Ať přijdou příbuzní
S kopími, štíty, *ekeboye*, *ekegwora*

Zde končí ukázka knihy

O autorovi

Dr. Christopher Okemwa je lektorem poezie a dramatu na Kisii University v Keni. Získal doktorát v oboru poezie na Moi University v Keni. Je také držitelem bakalářského a magisterského titulu z literatury na University of Nairobi v Keni.

Je zakladatelem a ředitelem místní keňské CSO, Kistrech Theatre International. Je zakladatelem a ředitelem Kistrech International Poetry Festival v Keni. Je také zakladatelem a ředitelem KICHLA (Kistrech Children's Literature Association) v Keni. Je koordinátorem básnických akcí v Africe World Poetry Movement.

Christopher Okemwa vydal deset básnických knih, včetně *The Gong* (Nsemia Inc., 2010), *Purgatorius Ignis* (do francouzštiny přeložila Alice-Catherine Carls; předmluva Sukrita Paul Kumar; Nsemia Inc., 2016), *Ominous Clouds* (do norštiny přeložil Gunnar Waerness, do finštiny Jyrki K. Ihalainen a do řečtiny Christos R. Tsailis; předmluva Marilena Zackheos, 2018); *The Pieta* (do arménštiny přeložil Hermine Navasardyan; sponzorováno Sonou Van, 2019); *Love from Afro Catalonia* (do katalánštiny přeložil Pau Sabaté; Kistrech Theatre International, 2020), *Izabrane Pesme / Selected Poems* (do srbštiny přeložil Milutin Djurickovic; Alma a Sunčani Breg, Bělehrad, 2020); *Tisztítóüz / Purgatory* (do maďarštiny přeložil Balázs F. Attila; nakladatelství AB ART, Budapešť, 2020) a *Between the Walls and Empty Spaces* (Demer Press, Nizozemsko, 2021).

Christopher Okemwa je autorem knih pro děti a mládež: novely pro děti *Sabina and the Mystery of the Ogre*, která v roce 2015 získala kanadskou cenu Burt Award za africkou literaturu (Keňa), její pokračování, *Sabina the Rain Girl* (Nsemia Inc., 2019), která byla v dubnu 2021 vybrána do seznamu četby UN SDG 2 Zero Hunger, sbírky povídek *Chubot, The Cursed One and Other Stories* (Nsemia Inc., 2011), již SDG OSN vybrala k prezentaci na festivalu dětské knihy Sharjah ve Spojených arabských emirátech v květnu 2022; *The Visitor at the Gate* (Paulines Africa, 2009); *Let us Keep Tiger* (Paulines Africa, 2010), jež získala 3. místo v keňské literární ceně Jomo Kenyatta v roce 2011; a *The Village Queen* (Paulines Africa, 2010). Pro děti také napsal pět lidových pohádek o lidu Abagusii v Keni v jazyce Ekegusii, konkrétně *Ogasusu na Oganchogu* (Zajíc a slon), *Ogasusu na Okanyambu* (Zajíc a chameleon), *Ogasusu na Okanyang'au* (Zajíc a hyena), *Okang'ombe, Okanyang'au na Ogakondo* (Kráva, hyena a opice) a *Kerangeti na Kerantina* (Kerangeti a Kerantina).

Christopher Okemwa vydal čtyři učebnice orální literatury: *Riddles of the Abagusii People of Kenya: Gems of Wisdom from the African Continent* (Nsemia Inc., 2011); *The Proverbs of the Abagusii of Kenya: Meaning & Application* (Nsemia Inc., 2012); hru *Otenyo* (Nsemia Inc., 2016) a *Oral Poetry of the Abagusii of Kenya* (předmluva Johna S. Akama; Nsemia Inc., 2020).

Christopher Okemwa spolupřeložil z angličtiny do svahilštiny díla následujících spisovatelů: básně finské básnířky píšící v severní sámštině Inger-Mari Aikio-Arianaick: *The Wind Passes Over Me / Upepo Hupepea Juu Yangu* (Nsemia Inc. Publishers, 2018, Ontario/Nairobi); poezii maďarského básníka Balázse F. Attily *Blue / Zamawati* (Kistrech Theatre International, 2019); sbírku povídek srbského spisovatele Milutina Djurickovice *How the Twins Grew Up / Jinsi Mapacha Walivyokua* (Kistrech Theatre International, 2020); sbírku maďarského spisovatele Istvána Turczyiho *Somewhere Budapest / Mahali Fulani Mjini Budapest* (Kistrech Theatre international, 2022).

Christopher Okemwa byl rovněž editorem velkých mezinárodních antologií: 1112-stránkové antologie poezie *Musings Through a Time of Pandemic: A World Anthology of Poems on COVID-19* (2020); 1300-stránkové antologie poezie *I Can't Breathe: A Poetic Anthology of Social Justice* (2021); *The Griots of Ubuntu: Anthology of Contemporary Poetry from Africa* (2022); *Voices from the Woods: Anthology of Poems from East Africa and Beyond* (EAEP, 2022); *Coming Out of Isolation: A World Anthology of Poems on Resilience, Hope and Triumph* (2022). Je editorem každoročně vycházejícího časopisu *Kistrech International*

Poetry Festival Magazine (2013–2019), spolueditorem *In the Murk of Life: Anthology of Poetry* (Nsemia, 2019); redaktorem a konzultantem mnohojazyčného časopisu ruské poezie *RADAR, No. 1* (Kenya, 2021).

Okemwovy básně se objevily v časopise *Kistrech International Poetry Festival Magazine* (Kisii, Keňa); arménském týdeníku *The Noyan Tapan; Mwangaza, The Journal of Literature Students Association University of Nairobi* (Keňa); v keňské antologii poezie *Echoes Across the Valley* (EAEP); v arménské antologii poezie *Art Grakanutyun*; v mezinárodní vícejazyčné antologii poezie *Amaravati Poetic Prism 2017-2019* (Fund for Cultural Education and Heritage - FEKT; *The International Poetry Shelter* (Ithaca & Huifeng Poetry Project); *Kenya Scholars and Studies Association, KESSA*; *International Association of Writers-Pjetër Bogdani - Pjetër Bogdani*; v čínském časopise *World Poetry*; a Gino Leineweber (ed.), *Spring's Blue Ribbon: International Poetry* (2021).

Dr. Okemwa napsal předmluvy a úvody k následujícím dílům: John Akama, *The Untold Story: Gusii Survival Techniques and Resistance to the Establishment of British Colonial Rule* (2019, Nsemia Inc. Publishers, Nairobi); *Omogusii: Oboroso, Chinyangi N'emeyega Ya Mwanyagetinge* (2019, Africa Herald, Kendu Bay, Keňa); Christopher Okemwa (ed.), *Musings during a Time of Pandemic: A World's Anthology of Poems on COVID-19*; Christopher Okemwa (ed.), *I Can't Breathe: A Poetic Anthology of Social Justice*; k básnické sbírce Anuradhy Bhattacharyyi *Corona Doldrums* (2021, Authorpress, Indie); Christopher Okemwa (ed.), *The Griots of Ubuntu: Anthology of Contemporary Poetry from Africa* (2022); Christopher Okemwa (ed.), *Voices from the Woods: Anthology of Poems from East Africa and Beyond* (2022); Christopher Okemwa (ed.), *Coming Out of Isolation: A World Anthology of Poems on Resilience, Hope and Triumph* (2022); a ke sbírce poezie Alfreda Nyamwangeho *The Girl of Red Beauty* (2022).

Christopher Okemwa se zúčastnil básnického workshopu v Poets' House v Severním Irsku, který v roce 1991 vedla Janice Fitzpatrick a její již zesnulý manžel James Simmons; v roce 2010 se zúčastnil 20. mezinárodního festivalu poezie v Medellínu (Kolumbie) sponzorovaného Fondem prince Clause; v roce 2012 byl hostujícím básníkem na 27. bienále poetického festivalu v Lutychu (Belgie); v roce 2018 byl hostem-básníkem na 3. ročníku festivalu jara a poezie v Istanbulu (Turecko); v roce 2019 byl hostujícím básníkem na Mezinárodním festivalu poezie v Hanoji (Vietnam); a v roce 2019 byl rezidentem tvůrčího psaní na Faber Writers' Residency v Katalánsku (Španělsko), kde vznikla sbírka básní *Love from Afro Catalonia*.

(Libor Martinek)

Ediční poznámka

Cyklus básní Christophera Okemwy *Chřadnoucí růže* (v originále *A Withering Rose*) připravil autor speciálně pro české vydání. Čtyři ukázky z tohoto cyklu se dříve objevily v časopise *Kenya Studies Review* (svazek 8, číslo 1). Některé z ukázek byly přeloženy do arménštiny a polštiny. Překlad do češtiny byl pořízen z originálu, který poskytl tento mezinárodně uznávaný autor spolu s autorskými právy pro české vydání sbírky poezie. Na tomto místě autorovi děkujeme.

(Libor Martinek)

Dr. Christopher Okemwa (foto: archiv překladatele)

Christopher Okemwa

Chřadnoucí růže

Text © Christopher Okemwa

Překlad, text o autorovi a ediční poznámka © Libor Martinek

Autor fotografie na obálce © Ray Shrewsberry (pixabay.com)

Fotografie Christophera Okemwy z archivu překladatele

Vydalo nakladatelství

Michal Beran – První bruntálské nakladatelství

jako svou 31. publikaci

v roce 2024

ISBN 978-80-88463-71-9 (pdf)

ISBN 978-80-88463-72-6 (ePub)

ISBN 978-80-88463-73-3 (mobi)

e-mail: info.pbn@centrum.cz

web: pbn.proweb.cz